პროლეტარიელნო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

დამკვრელი გაზეთი

საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის ერთდროული ორგანო

18 მაისი 1930 წ. ფასი 20 კაპ.

ბევდვითი სიტყვის დღის აღსანიშნავად

„პრესა — ეს არის ერთადერთი იარაღი, რომლის შემწეობით პარტია ყოველდღე, ყოველ საათს ელაპარაკება მუშათა კლასს თავის, მისთვის საჭირო, ენაზე. პარტიასა და კლასს შორის სულიერ ძაფების გასაგმელი სხვა საშუალებანი, სხვა ასე მოქნილი აპარატი არ არსებობს".

სტალინი

ბოლშევიკური იერიშით და ბოლშევიკური ტემპებით

პროლეტარული რევოლუცია განვითარების ახალ საფეხურზე გადავიდა. ჩვენს სინამდვილეში ხდება უდიდესი ძვრები. რეკონსტრუქციის პერიოდის დაკვრითი ტემპები იერიშით იერიშზე გადადის კაპიტალისტური, კულაკური, ანტიპროლეტარიული ელემენტების წინააღმდეგ.

პარტიის გენერალური ხაზი უაღრესად გაამწვავებული კლასიური ბრძოლის მტკიცე რეგულატორია. სოციალიზმის შენების ახალ ისტორიული მიჯნის — მე-16 პარტყრილობის წინ მობილიზაციაქმნილია საბჭოთა საზოგადოებრიობის მთელი შემოქმედებითი ენერგია (სოციალისტური შეჯიბრების გრანდიოზული გაშლა, დაჩქარული საამქროები და მთელი ქარხნები და სხვ.). ვიწროვდება ახალი, ნეპური ბურჟუაზიის ექსპლოატატორული მადა; პრაქტიკულად ხორციელდება კულაკობის, როგორც კლასის, ლიკვიდაციის ლოზუნგი. მძლავრდება და იშლება ინდუსტრიალიზაცია. ყალიბდება, მტკიცდება და შეუჩერებლივ იზრდება სოფლის სოციალისტური სექტორი. დიალექტიკის რკინის კანონით, კოლექტივიზაციის ლიანდაგზე გადადის ღარიბი და საშუალო გლეხობა. წურბელას, სიხბილისშმელ კულაკს სასტიკი ომი აქვს გამოცხადებული. ახალი ქვეყნის მშენებელთა ძლევამოსილი არმია უდიდესი რევოლუციონური ენტუზიაზმითაა გაჟღენთილი.

ეს ისტორიული ლაშქრობა დამკვრელი ტემპებით სწარმოებს. გამონაკლისს არცერთი სფერო არ შეადგენს.

მშენებლობისა და გამწვავებული კლასიური ბრძოლის პროცესში ორგანიზებულად ჩაბმულია კულტურული რევოლუციაც. ახალი მიმდინარეობის განსაკუთრებული ამარატის, სისტემის, მუშაობის მეთოდების ძირეული რეორგანიზაცია. უდიდესი ყურადღება აქვს მიქცეული ახალი კადრების აღზრდის საქმეს. დაკვრითი ტემპით წარმოებს წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია. ამაღლდა მასის კულტურული დონე, გაიზარდა მისი კულტურული მოთხოვნილებანი. მშრომელთა ენტუზიასტების უდიდესი მასები შრომობენ, იბრძვიან და სწავლობენ, სწავლობენ, კიდევ სწავლობენ.

პროლეტარიატის შემოქმედებითი ენერგია პროლეტარული კულტურის შექმნისაკენაა მიმართული. პროლეტარიატი, საკუთარი კულტურით შეიარაღებული, აწარმოებს შეტევას ბებერი, მაგრამ ჯერ კიდევ ბრძოლის უნარის მქონე ძველი ქვეყნის წინააღმდეგ.

იდეოლოგიის ფრონტზე საერთოდ, და ხელოვნების სფეროში კერძოდ, კლასიური ბრძოლის გამწვავება იწვევს გარკვეულ ფენებად დანაწილებას, ძალთა გადაჯგუფებას.

ხელოვნების მთელ რიგ სფეროებში წარმოებს ახალ ძალთა წინასწარი დგაროვება და პროლეტარული ხელოვნების საფუძვლის ჩაყრა.

პროლეტარული მწერლობა დღეს რეალური ძალაა. მისი ხვედრითი წონა მნიშვნელოვანია. პროლეტარულმა მწერლობამ ბრძოლით მოიპოვა ლიტერატურაში ადგილი და, შეტევაზე გადასული, თანდათანობით აფართოებს თავის სამოქმედო ასპარეზს. მავნე და შემცდარი იქნება მტკიცება, რომ ჩვენ უკვე პეგემონიას მივაღწიეთ. ეს არ შეეფერება სინამდვილეს. მაგრამ პეგემონიისაკენ მნიშვნელოვანი საფეხურები რომ განვლეთ, ეს კი უაქტია.

პროლეტარული მწერლობა შემოქმედებითი პრაქტიკითაა ძლიერი, და არა დეკლარაციებით. „მაღალი" მწერლობის რეგვენეა, ცრუკურეგმა, „ქართული მწერლობის" „ყალბი ვალიუტით მოვაჭრეთა მტკიცების წინააღმდეგ, გაძლიერდა პროლეტარული ლიტერატურა. პროლეტარულ მწერალთა პირველ ჯგუფებს მოემატა და შეუერთდნენ ემატება ახალი კადრები, რომელნიც ჯიუტი ენერგიით ხდებიან მხატვრული სიტყვის ოსტატები. პროლეტარული მწერლები მხატვრული სიძლიერით უსწორდებიან და გარკვეულად ასწრებენ ქართველი მწერლების სხვადასხვა ფენას. ამით ჩვენ სრულებით არ გვინდა ვთქვათ, რომ პეგემონიას უკვე მივაღწიეთ. დაკნინებულ, უნიათო, ტრადიციებში ჩამბრჩვალი ქართველი მეშარჯვენე მწერლების მხატვრული კულტურით უკან ჩამოტოვება კიდევ არ ნიშნავს აღმავალი კლასის მწერლობის პეგემონიას.

პროლეტარულმა მწერლებმა დაიწყეს ყველა დარგში მუშაობა. პოეზიასთან ერთად საპატიო ადგილს იკერს პროზა, ახალი კადრების შემოქმედებითი ენერგია უპირველეს ყოვლისა მხატვრული პროზის ხაზით მიიმართება. ეს ბუნებრივი და პროლეტარული მწერლობის შემდგომი ზრდისათვის ფრიად დადებითი მოვლენაა. საფუძვლები ეერება პროლეტარულ დრამატურგიასაც. მკვიდრდება ნარკვევი. პროლეტარულ მწერალს მხატვრულ ფორმებში შეაქვს პოლიტიკურ-პუბლიცისტური სიმახვილე. ეს ყველაზე მეტად საჭიროა. თვალსაჩინოდ გაიზარდა პროლეტარული მწერლობის მკითხველი ფენა.

ცხადია, რომ პროლეტარული მწერლობის მოძრაობა ჯერ კიდევ ბევრ უარყოფითი მხარეს შეიცავს. საგრძნობია ზრდის ტკივილები, ზოგიერთ სფეროში — სისუსტე. არ არის დამაკმაყოფილებელი ახალი კადრების აღზრდა მუშათა ფენებიდან. კიდევ დიდი ბრძოლაა საჭირო პროლეტარულ მწერალთა რიგების სრული ბოლშევიზაციისათვის. დასამუშავებელია შემოქმედებითი პლატფორმა. პროლეტარული მწერლობისგან დიდ მხატვრულ ტალის ელის ჩვენი დროის მშენებლობისა და ბრძოლის გრანდიოზული ეპოქეა. ჩვენ ჯერ კიდევ ვერ ვუსწორდებით რეკონსტრუქციის პერიოდის დაკვრით ტემპებს. დაუმუშავებელია მთელი რიგი საკითხები, მაგრამ შეუერთებლივ მიმდინარეობს პროლეტარულ მწერალთა ძალთა დაგროვება, თანდათანობით მუშავდება აქტუალური საკითხები და თემები. ყალიბდება პროლეტარული სტილი. პეგემონიის საფუძვლები ურყევადაა ჩაყრილი. პროლეტარული მწერლობის ყოველგვარი ჯგუფის ლიკვიდატორებს ნიადაგი აქვთ გამოცლილი.

პროლეტარულმა მწერლებმა შემოქმედებითი განვითარების უსრულველსაყოფად დიდი ენერგია უნდა მოანდომონ უმაღლესი კულტურით შეიარაღებას. აუცილებელია მარქსისტული ფილოსოფიით აღჭურვა, დიალექტიკური მატერიალიზმის მეთოდით შეიარაღება — უამისოდ პროლეტარული მწერლობა ვერ განმტკიცდება. პროლეტარული მწერალი ფიზიკურად უნდა იდგეს პარტიის გენერალური ხაზის სადარაჯოზე. უნდა გამბედავდეს ბრძოლა ორ ფრონტზე, ბრძოლა „მემარცხენე" გადახრების და უმთავრესი საშიშროების, მეშარჯვენე გადახრის წინააღმდეგ როგორც ლიტერატურულ, ისე საზოგადოებრივ სინამდვილეში; აუარადღება უნდა მიექცეს პროლეტარული მწერლობის ყოფა-ცხოვრების საკითხებს, დაუნდობელი ბრძოლა უნდა გამოეცხადოს ლიტერატურული ყოფის ტრადიციებს. პროლეტარული მწერლობის კლასიური სიწმინდე უაღრესად უნდა იქნეს დაცული.

პროლეტარული მწერლობის ზრდასთან ერთად გამოიჩეკა მწერლობის ერთი შედარებით მოწინავე ფენა. განმტკიცდა თანამგზავრობა. კიდევ მეტად გაღრმავდა „თანამგზავრები" უმტკივნეულოდ გადაბარგდენ მეშარჯვენეთა ბანაკში. ნაწილი ისევ მერყეობს. მნიშვნელოვანი და უნარიანი ფენა კი რევოლუციის მიმართულებით მტკიცედ გადაეშუშავების გზით მიდის.

რეკონსტრუქციის პერიოდში სხვაგვარად ისმება თანამგზავრობის საკითხი. მყვირალა დეკლარაციები აღარავის აღელვებს. აღარავის უნდა რევოლუციაზე ზოგადი მსჯელობა. თანამგზავრისათვის აუცილებელია სოციალისტური მშენებლობის პერსპექტივა, რევოლუციონურ სინამდვილის ძირითადი აზრის გაგება და სოციალისტურ მშენებლობაში ორგანიზული და შეგნებული მონაწილეობის მიღება, მეშარჯვენე ფრონტისგან გამიჯვნა და დაპირდაპირება. აქტიური შემოქმედებითი მუშაობა. ჩვენს თანამგზავრს ჯერ კიდევ აკლიათ ეს თვისებები და მათი შემდგომი განვითარება ამ გზით უნდა წავიდეს.

დღეს ჩუმ პოლიტიკაში დახელოვნებული მწერლები ნეიტრალობისა და ლოიალობის ნაცვლად ველარაკეთარი ნაპირისაკენ ვერ გასცურავენ. ან აქეთ, ან აქეთ, — მესამე გზა არ არსებობს. ვინც დღეს ჩვენთან არ არის, ის ჩვენ წინააღმდეგაა. ქართული მწერლობის ზოგიერთი რაინდი კიდევ ცდილობს ამ ნაცადი გზით გავიდეს ფონს. მაგრამ ამაოა ეს ცდა. მათი ნამდვილი სახე გამომჟღავნებულია. კლასიურ მტერს ყოველგვარ ნიღაბს დაუნდობლად ავაგლეჯდ. უკანასკნელ ხანებში შეტევა გაცოფებული ჩვენი ასეთი შეტევა. გაცოფებული ობივატელები ნაირ-ნაირი საშუალებებით ცდილობენ ბრძოლას, მაგრამ ეს „ბრძოლის" ცდა, კაკაფონიად ქცეული, მომაკვდავი ხალხის სიმღერაა. მწერლობის ნაწილში კიდევ არ არის ამომშრალი ობივატელების და მეშჩანობის ჭაობი. მათ მოთქმას ეხმაურებიან წითელი ხალტურის მესტვირენი. ეს მოტმასნებული, ყალბი და მოშლილი ავტომატები. საბჭოთა მეშჩანობის მომღერლები.

მათ შორისაც გამოირჩევიან მსატე. პატარა იდეების მქონე ობივატელები, ხელოვნურად გაბერილი კაცუნები, მღარე ხარისხის მწერლუკები, ბინძურ ცხვირსახოცს და კუდებს რომ აქნევენ ჩვენსკენ, გულში კი ზრუნავენ საკუთარი ლიტერატურული კეთილმოწყობის შესახებ და ფარულად თუ აშკარად თაყვანს სცემენ წარსულის აშმორებულ რელიკვიებს, შამა-ბაბათა „წმინდათა წმინდას".

მეშარჯვენე ფრონტი ცდილობს გამაგრებას. შემოქმედებით დაკნინებული, უნიათო, ეს დამტვრეული ქოთნების ბრბრები დროდადრო ბრძოლის ხასიათზეც დგებიან . მათი რეაქციონური აქტიფობა ცდილობს მრავალგვარ უბადრუკ, „სხვნავებოვურ" ფრაზასა და დეკლარაციას ამოეფარონ. ეს რაინდები სპეციალიანტობენ ძველი „დიდების", „საქართველოთი"; მეავე პატრიოტიზმის და შოვინიზმის ნალექთა ვაჭრობა დაუნდობლად მეღავნდებოდა ჩვენს მიერ. საჭიროა გადამწყვეტი ბოლშევიკური ბრძოლა ერთი წუთითაც არ შევანელოთ რეაქციის ამ ბნელი აგენტების წინააღმდეგ.

საბჭოთა მწერლობის ფედერაცია ვერ გახდა საბჭოთა მწერლების ხელმძღვანელი ცენტრი, ის ვერ აერთიანებს თანამგზავრ მწერლებს და ვერ აკავშირებს მათ პროლეტარულ მწერლებთან. მეშარჯვენე ელემენტებმა შეაღწიეს ფედერაციის მუშაობა, არ მისცეს მას საშუალება გალაქციულიყო საბჭოთა ორგანიზაციად. ამ მდგომარეობის მეტი ატანა შეუძლებელია და დანაშაულია. საჭიროა ფედერაციის დაუყოვნებლივი, ძირეული რეორგანიზაცია, ხელმძღვანელობის გადახალისება, თანამგზავრ მწერალთა შემჭიდროება. ხელმძღვანელობაში აშკარა თუ მოხერხებული მეშარჯვენეების ნამდვილი თანამგზავრებით შეცვლა, პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის ხელმძღვანელობის გაძლიერება.

აქტიური რეაქციონერების, მკვდარ სულთა და საერთოდ მეშარჯვენეების ცენტრი, „აკადემიურ მწერალთა ასოციაცია", დაუნდობლად უნდა იქნას ამოგდებული თავისი პოზიციებიდან. ამას ითხოვს საბჭოთა საზოგადოებრიობა. ნამდვილი თანამგზავრული მწერლობა და პროლეტმწერალთა ასოციაციაც. ეს ცრუ „აკადემიკოსები" საბოლოოდ უნდა იქნეს გამომჟღავნებულნი.

საჭიროა თავისი ადგილი მიუჩინოთ ფედერაციაში შემავალ იმ ჯგუფებს, რომლებიც ყველა სამრეკლოებზე რეკავენ დროის მიხედვით, თავისი უაზლოესი ნაოესავების — მეშარჯვენეების მოციქულობასაც კისრულობენ. ფედერაციაში შემავალ თანამგზავრთა ჯგუფებს და ფენებს და პროლეტარულ მწერლებს აქვთ სრული უნარი და შესაძლებლობა ყველა პოზიციიდან მეშარჯვენეების განდევნისა და ფედერაციის გაჯანსაღებისა. ამისათვის ნიადაგი საკმარისი მომზადებულია.

იდეოლოგიის ფრონტზე მნიშვნელოვან როლს თამაშობენ დანარჩენი სფეროები. მათდამი კი საათანადო ყურადღება არ არის მიქცეული.

უკანასკნელ ხანებში, პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის უახლოესი მონაწილეობით და ხელმძღვანელობით, მნიშვნელოვანი ძვრები მოხდა ხელოვნების დარგებში.

გამომეფლავნებულ იქნა რეაქციონერ-ნაციონალისტური და უმოქმედო „ქართველ მხატვართა საზოგადოება" და შეიქმნა „რევოლუციონერ მხატვართა ასოციაცია", სადაც შემჭიდროვდა მეშარცხენე, საბჭოთა მხატვრების ძალები. დაარსდა პროლეტარულ არქიტექტორთა ასოციაცია.

დღეს, კულტურული რევოლუციის ფართოდ გაშლის პროცესში, კიდევ მეტად იზრდება კინოხელოვნების როლი. ჩვენს კინომწეველობაში ეკ ყველაფერი რიგზე არ არის. ჩამორჩენა, უფერულობა, საერთოდ საშუალოზე ნაკლები დონე, იდეოლოგიური სიბლანგე და ხშირად მრავალსახოვანი მეშჩანინის ზეიმი, — აი, რა ახასიათებს ჩვენი კინოპროდუქციის გადამწყვეტ ნაწილს. საჭიროა პარტიის კულტურული ძალები ჩაბმულ იქნეს კინოწარმოებაში, რომ ერთხელ და სამუდამოდ თავი დავანწიოთ მავნე ტრადიციულ ცოდნას. ეხლახან დაარსებული „რევოლუციონური კინემატოგრაფიის მუშაკთა ასოციაცია" ვერაფერით ამეღავნებს თავის თავს და სასიცოცხლო უნარიანობას, რ. კ. მ. ა. კი უნდა გადაიქცეს რევოლუციონურ კინომუშაკთა გამაერთიანებელ ცენტრად, ახალი კადრების აღმზრდელად, თანამგზავრ კინომუშაკთა გადამმუშავებლად და, საერთოდ, კინოწარმოების ხელმძღვანელობაში მან უაქტიურესი მონაწილეობა უნდა მიიღოს.

ჩამორჩენა, ალღოს უქონლობა და სიზანტე ახასიათებს აგრეთვე ჩვენს თეატრებს. თეატრებს ჩვენი დაკვრითი ამოცანები არ აქვთ შესისხლხორცებული.

უნუგეშო მდგომარეობაა ხელოვნების მასიურად მობმარების საქმეში. დიდი არევ-დარევა სუფევს იმის იქეთ, რაც სცილდება აკადემიურ დარბაზებს. მუშათა კლუბები, პროფინცია, სოფელი — შემოხვევების და გამელელ-გამმველელთა ანაბარადაა მიტოვებული. მუშურ-გლეხური მასა ჯერ კიდევ ძველის ნარჩენებით, უმსგავსო და მავნე ხალტურით იკვებება. ასეთი მდგომარეობა დაუშვებელია. ყველაზე მეტი ყურადღება აქეთკენ უნდა იქნას მიმართული. უმტკივნეულოდ შეიძლება რომელიმე პროსპექტზე მეშჩანების და ორივე სქესის ბორიკანა დეკბარების გართმანაზე ხელის აღება, მაგრამ მუშათა კლუბში დამკვრელ მუშას და შორეულ სოფელში კოლმეურნეს უნდა მივაწოდოთ აღმაფრთოვანებელი და რევოლუციონური ნებისყოფის განმამტკიცებელი ხელოვნება.

ჩვენს სცენაზე, კინოს და სახვითს ტილოებზე, მუსიკაში, მხატვრულ სიტყვაში — უნდა ამოვწვალ ჩობის „კულტურა", ყოფილი ხალხის ცრემლები, განვდევნოთ მეშჩანინი, მოვსპოთ ძლიერად გაფურჩქნული განურჩევლობა, ეპოლიტიურობა, სირეგვენე, აღმაშფოთებელი უაღლესობა.

დღეს ჩვენ გვჭირდება ხელოვნება — კომუნიზმის აგიტატორი და პროპაგანდისტი. ხელოვნება, რომელიც ან მოინდომებს დაგვავიწყოს, რომ ეცხოვრობთ უდიდეს რევოლუციონურ ეპოქაში, ხელოვნება, რომელიც დაგვეხმარება სოციალიზმის შენებაში. სხვაგვარი ხელოვნება ჩვენ არ გვჭირდება, სხვაგვარი ხელოვნება ჩვენი ღვარძლიანი და საშიში კლასიური მტერია, რომელმაც ჩვენგან უნდა მიიღოს მხოლოდ დაუნდობელი, განმანადგურებელი ბოლშევიკური ცეცხლი.

ბოლო უნდა მოიღოს ხელოვნების და მხატვრული მწერლობის ცხოვრებისაგან საარაკო ჩამორჩენას. ახალი ამოცანები დგას ხელოვნების და მწერლობის წინაშე. მან უნდა გაიგოს და გვიჩვენოს რეკონსტრუქციის პერიოდის უდიდესი ძვრები. მან მონაწილეობა უნდა მიიღოს ამ უდიდეს ძვრებში. არა მშვიდი, მაუურგებელი, არამედ ორგანიზატორი, დამბმარე, მოქმედი, მონაწილე, ინიციატორი, აი, რა არის დღეს საზოგადოებრივი აღლო და მხატვრული კულტურა. ენამტლე, ლენინი, უსულგუნო, უკანონო, ეუნარო, დაობებული და გესლიანად მოხითხითე „კულტურული ქურეტები" ზედმეტი, მავნე და ხელის შემშლელი ბალასტია. მათ წინააღმდეგ ჩვენ მიერ დაწყებულ ბრძოლას კიდევ მეტად გავაღრმავებთ და გავამწვავებთ. დეე, გაცოფდენ და გესლი ანთხიონ შემოდგომის ბუზებმა, დეე, ეძიონ დამცველები და მოკავშირეები, წარსულის მავნე და ზოგჯერ სახეშეცვლილმა ნაშთებმა. მათი საშველი მაინც არ იქნება!

ახალი მწერლობის ბოლშევიკური შტაბი, საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაცია, მტკიცედ დგას თავის პოზიციებზე და შეტევიდან შეტევაზე გადადის. ჩვენ დიდი ხანია თავი დავაღწიეთ იმ უსუსურ და შინაგან უნუგეშო მდგომარეობას, როდესაც ბევრი არ იზარებდა ტლინკებს ჩვენი მისამართით. დღეს ბევრს დაეკარგა აგრესიულობის მადა. მაგრამ მრავალნაირი საშუალებით მაინც „მოძრაობენ" ჩვენს წინააღმდეგ.

ორგანიზაციულად და შემოქმედებით გამაგრებულნი, ხელოვნების ფრონტზე გამართულ კლასიურ ბრძოლას ჩვენ მივიყვანთ დასასრულამდე. ჩვენ ერთი წუთითაც არ შევანელებთ ბრძოლას იმ უმსგავსოებთა წინააღმდეგ. რომელიც ჯერ კიდევ არის ხელოვნებისა და მწერლობის სფეროში. ჩვენ ეუმკლავდებოდით და მომავალში კიდევ უფრო მეტი ენერგიით და უნარით გავუმკლავდებით ძველი ქვეყნის სახელით და წარსულის კულტურით აღჭურვილ მოწინააღმდეგებს. ულმობელი თანმიმდევრობით გამოვამეღავნებთ კლასიური მტრების სახეს, მათ აშკარა თუ ფარულ ზრახვებს.

ჩვენ ვიბრძოლებთ თვით ჩვენი რიგების განმტკიცებისა და გაძლიერებისათვის. ჩვენ ვგრძნობთ, რომ ჯერ კიდევ მნიშვნელოვანი სუსტი მხარეები გვაქვს, ხშირად ჩვენს მწერალთა ზოგიერთ ფენაში ძველი და მტრული განწყობილებანიც დაისადგურებენ ხოლმე. ზოგიერთებში გაღვიძებული ობივატელიც წამოჭყოფს თავს, მაგრამ ეს გამონაკლისებია; ჩვენ ამას არ ვმალავთ, ჩვენ ამ მოვლენებს სასტიკად ვებრძვით.

ჩვენ ვძლევთ ჩვენი მოძრაობის სუსტ მხარეებს; ზოგიერთის ჩამორჩენას ვანაზღაურებთ ახალი მრავალრიცხოვანი კადრებით. რევოლუციონური ენტუზიაზმით აღფრთოვანებული, საქართველოს ახალგაზრდობის მშრომელ მასებში მხატვრული კულტურისაკენ მიდრეკილების მქონე, ყველაზე უნარიანი, ჩვენთან მოდის.

ამიტომ დავძლევთ კლასიურ მტერს, ამიტომ შევაცვლით ფეოდალურ-ბურჟუაზიულ-მეშჩანურ კულტურას, ამიტომ გავიმარჯვებთ.

კიდევ ერთხელ გავიმეორებთ მას, რასაც რამდენიმე წლის წინად ვლაპარაკობდით: ეს არ არის დეკლარაცია, არამედ **დაჯერება და საქმე.**

ვლადიმირ მაიაკოვსკი

ბრძანება № 2 ხელოვნების არმიას

ოქვენ,
ჩახუქებული ბარიტონებო,
ადგომის დროდან
რომ ორივ-დარიგი
ოფიციალურად ცნობილი პრიტონები,
სადაც რომელს, ყელიანებს
მღერიან ორიგს.

ოქვენ,
პენტრენი,
გალალებულნო ულაყეული,
რეფრენის ხილამაზე რომ ვგონიათ
ოქვენი ხაფანგები,
აკმაყოფილ ვერ უარეყვით
ყველანაირ ფიფქებს და ხმეულთა
ვეშაპური დაჩექურობებს.

ოქვენ,
ინიციატივანი მისტიკის ფურცლებით,
შეგლაზე რომ დაგიკრავთ ნაოკის ობი,
ფეტიშისტები,
ინფინიტებენ,
დაჩეკილებულნო რიფმის ობობით.

ოქვენ,
პროლეტკულტი,
ომის დაკარგნო რომ ალარ ვგლერი,
იეკვანი ქალაბანს
და ამოუთხი, რაკი
ახალ ნაკრებით გაბაასდეთ
ბეჭედის გამოხტენებულ ტრაკი.

ოქვენ,
მოცეკვავენო, მეხტარენო,
ავსარა ლალატი და ბუში ცოდვა
რომ დაგეუფლათ;

ოქვენ,
მოშიკვალი რომ ვგონიათ მოვა
უზარმაზარ აკადემიურ ულეფეფ. —
ოქვენ ვეუბნებით
მე,
რომელმაც ოთხშაბ ო

„წინააღმდეგ გურჯუაზიის გემოვნეგა-ჩვეულეგისა, წინააღმდეგ გურჯუაზიული სამეწარმეო პრესისა, წინააღმდეგ გურჯუაზიული ლიტერატურული კარიერიზმისა და ინდივიდუალიზმისა, გატონური ანარქიზმისა, გამდიდრეგის წყურვილისა.—სოციალისტურმა პროლეტარიატმა უნდა წამოაყენოს პარტიული ლიტერატურის პრინციპი, განავითაროს ეს პრინციპი და განახორციელოს რაც შეიძლება სრული და მთლიანი სახით“. ლ ე ნ ი ნ ი

პროლეტარული მწერლობის გოლშევიზაციისათვის

არ არის საჭირო დაეწყოთ მტკიცება, რომ პროლეტალიტერატურული მოძრაობა დიდ მნიშვნელობას ვიდებდა. ეს, რომ ჩვენ გვაქვს მნიშვნელოვანი შეხედულებანი მოვლენები, რომ ორგანიზებულად დაეპყროთ მკითხველთა ახალი დიდი მასა. ამიტომ საჭიროა საკუთარი გეოგალისწინოთ ჩვენი სუსტი მხარეები. აუცილებელია გავამახვილოთ ყურადღება ჩვენი მწერლობის ავადმყოფურ მოვლენებზე.

რა არ გვაქვს გაკეთებული? რა გვჭირდება? რა არის დაუფლობლად აღმოსაფხვრელი? ეშმაკურსა ის არის, რომ ცხოვრების მიგვლელობას ვერ ეუსწორდებით, ტემპებს ჩამოვრჩით.

ქართული მწერლობის დიდი ნაწილის ანარქიულობის ფონზე პროლეტარული მწერლობის საქმიანობა მნიშვნელოვანად ჩანს. საზოგადოებრივად აქტიურ საკითხებს პროლეტარული მწერლობა ამუშავებს. ახალ ადამიანებს ეძიებენ ამ საკითხებზე პროლეტარული მწერლობა ეძებს. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ჯერ ბოლშევიკური მებრძოლი ტემპებით მიდის ჩვენ ახალი ცხოვრება, ინოფლობით შენდება ახალი ფანტაზია-ქარხანები. წარმოუდგენელია ეტაპური ახალი სოციალისტური ქალაქები. აზეთიანებელია დიდი მასშტაბების მრეწველი მასების ისეთი შემოქმედებითი ინიციატივა, რასაც ფანტაზიერ ცეხები ფანტაზიულ ქარხნებამდე მიაღწევ. ალეგორიულ ნიგვზად ითქმოდეს, ეს ნიშნავს ბოლშევიკური ტემპი.

ეს ტემპი ეწყობა იქ — ამბობდა ამ. ლენინი. — სადაც მეფეებმა თავიანთ ბრძოლებში ისეთ ახალ სოციალისტურ დამოკიდებულებას, რომლის ნიადაგზე ინტელიგენტიზაციის საქმეში ჩვენს ქვეყანას ლიდერ-მეფეები ეჭვ და ის თანდათან ეფექტიანდება ლენინური. „ამტკიცებენ ქვეყნის ფიზიკურ და გეოგრაფიულ გამორკვევებს. მეშვიდეს ასეთი ტემპები არა თუ მარტო მეფეებმის, ეკონომიკურ ინტელიგენციის, ამიტომ ამ ტემპები ეწოდება, — გადამწყვეტ ბრძოლას აწარმოებს სოციალიზმისათვის, რომ ეს არაა ეპარალი მოვლენები. ამიტომ დიდი ეკონომიური ბრძოლა. დიდი სოციალ-ეკონომიური ძვრები. ამიტომ, ცხადია, არ შეიძლება მხატვრული ლიტერატურის წინამეც არ წამოიკვეთოს ისეთი ამოცანები, რომლების ფეოდალობა მისი ოფანტული ძალა იქნება, და რა ნიადაგზეც ეკეთ ეკონომიური ლიტერატურამაც განიცადა დიფერენციაცია, ძალთა ელასტიური გადაჯგუფება. მტკიცეულად ეკონომ ძველი შემოქმედებითი მეთოდების ეკონომია. მწერალთა განსაზღვრული ძველი ფენების ეპოქის ტემპთან ჩამორჩენა. ეტ. ეტერი ლიტერატურის გარეშე დარჩენა.

სოციალისტური მშენებლობის სწორაეთანებასთან ჩამორჩენისა და შეფეთებულობის, ნიადაგზე. არა ერთი და ორი ცნობილი მწერლის შემოქმედება გაფუჭდა. არა ერთი და ორი მწერალი ჩავარდა სიჩუმისა და ეგზოფის ქაოსში. მოწყდა ცხოვრების იმ მოვლენებს, რითაც ცოცხლობს მეშვიდე ელასი.

ნამდვილი სამუშაოა მწერლების ადგილი ამ ასასეხისმგებელი ხანაში ჩვენი ქვეყნის სოციალიზმის მშენებელი რეალისტური მეშვიდე ელასის რიგებშია. ამიტომ სრულიად გამართლებულია იმ მწერლების გზა, რომლებიც დამკვიდრდ ბრძოლებში ძიდიან, რომ ცხოვრების სინამდვილე შეისწავლონ. მეშვიდე ელასის მოქმედებას ორგანიზებულ შეფასებლოდ ეცდებ. ოდესაც ისე ადვილი საქმეა და არც ასე სიწყარო შეიძლება. მაგრამ ყველ შემთხვევაში ეს იმას სჯობს, რასაც ზოგიერთი მწერლები მიმართავენ — ეფინებენ რადაც „ინსტანციის“ დამსაზ. ეფინიან, რომლითაც ეფინებისაგან ან ლიტერატურის ჩამორჩენის გამართლებას ცდილობენ. მაგრამ, ეს ეფინებანი ეფინებ. ეს ეფინებანი ეფინებ. ეს ეფინებანი ეფინებ.

რევოლუციის უდიდესი პოეტი ვლ. მაიაკოვსკი

მთელი მსოფლიოს ახალმა ლიტერატურამ დაკარგა უდიდესი შემოქმედი. კომუნიზმისათვის თავდადებულ მებრძოლთა რიგებს გამოაკლდა უაქტიურესი მებრძოლი. ვლ. მაიაკოვსკი იყო ოქტომბრის რევოლუციის პოეტი. მისი შემოქმედების თემა, შინაარსი, მიზანი, ფორმა და განწყობილება, რევოლუციის საქმეები იყო.

რევოლუციის პირველ დღეებიდანვე მაიაკოვსკის არ დაუზოგია უკან. პოეტი უძლიერესი ენერგიით და სიმახვილით ებრძოდა რევოლუციის მტრებს: ბურჟუას, ოპიბატელს, მეშჩანინს, ბიუროკრატს, ტრადიციებს, სიბნელეს. პოეტის მახვილი სიტყვა გამანადგურებელი სიძლიერით ხვდებოდა ძველი ქვეყნის მოტრფიალეთ, „კუტებსა და მახინჯებს", რევოლუციაზე გაგოროტებულ ღვარძლიან კაცუნებს, მცონარეებსა და საერთოდ ძველი ყოფის წარმომადგენლებს. მაიაკოვსკის პოეზია, აღფრთოვანებდა სოციალიზმის მშენებელთა რიგებს, ეხმარებოდა ახალ ადამიანის ჩამოყალიბებას.

უკანასკნელ ხანებში ვლ. მაიაკოვსკი შევიდა რუსეთის პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციაში, რომ მეტის უნარით და სისწორით წარემართა თავის შემოქმედების განვითარება. მაიაკოვსკიმ სავსებით დაიმსახურა პროლეტარულ პოეტის სახელი.

ძველი ქვეყნის, ყოფის, ბრძნობების წინააღმდეგ ბრძოლაში უკანასკნელად პოეტი მოულოდნელად დამარცხდა, „სიყვარულის ნავი" დაიმსხვრა ყოფაზე. პოეტმა თავი მოიკლა. ჩვენ ვკიცხავთ მებრძოლის ასეთ შეცდომას. მაიაკოვსკის თვითმკვლელობა შეუთავსებელია მის ცხოვრებასთან, შემოქმედებასთან. პოეტის თვითმკვლელობა ნიშნავს იმას, რომ, ძველ ქვეყანასთან, ყოფასთან ბრძოლის ერთ მომენტში დიდ მებრძოლს, მარცხი შეემთხვა. ძველმა შური იძია. მაგრამ მაიაკოვსკის განადგურება მაინც ვერ შესძლო. რევოლუციის დიდი პოეტი ისევ რჩება აქტიურ მებრძოლათ. მისი შემოქმედებითი მემკვიდრეობა ისევ ძლიერად მოქმედებს და იბრძვის. უკანასკნელმა მარცხმა ვერ შეგლალა მაიაკოვსკის მუშაობა, შემოქმედება, წარსული და მომავალი. ამ თვითმკვლელობიდან ვერავინ ვერ შესძლებს ორაზროვანი დასკვნების გამოტანას, გაგელელებს, ყვითლებს, თეთრებს, ბლიქვნელებს და ყველა მათ, ვინც შესაფერისს „ამინდს" უცდის, არ მივსცემთ უფლებას. პოეტის უკანასკნელ მარცხს ჩაეგლაუმონ და მისი გამოუყენება მოინდომონ თავიანთი მიზნებისათვის. არ მივსცემთ უფლებას მაიაკოვსკის სახელით ილაპარაკოს იმ ხალხმა, რომელთა იდეოლოგიას, პატარა ბრძნობებს და სწრაფვას, მთელი თავის სიცოცხლის განმავლობაში ებრძოდა. რევოლუციის უდიდესი პოეტი.

ჩვენ აგრეთვე მიუთითებთ იმ ამხანაგების უხეშ შეცდომასაც, რომელიც პოეტის მსოფლ.-შეგრძნებასა და იდეოლოგიას შორის წინააღმდეგობას ეძებენ. მაიაკოვსკი უგულწრფელესი ენტუზიასტი იყო. მართალია, უკანასკნელად მან ჩაიდინა არაკომუნისტური საქციელი. ინდივიდუალიზმმა, ძველი ბრძნობების ატავიზმმა მოულოდნელად იფეთქა მასში, მაგრამ ეს არავითარ ბაზოგადოებულ დასკვნების გაკეთების საშუალებას არ იძლევა.

მაიაკოვსკის პოეზია იყო და არის უდიდესი დამკვრელი სოციალისტურ მშენებლობის ფრონტზე. შევისწავლოთ მაიაკოვსკი, უფართოესი მასებს კუთვნილებათ გავხადოთ ის.

პოეტი — ჟურნალისტი

Всю свою
Звонкую силу пою
Тебе отдаю,
Атакующий класс!

Маяковский

შეუძლებელია ვლადიმერ მაიაკოვსკის დუზერტირობის საზოგადოებრივ-ფსიქოლოგიური გამოსლება, მაგრამ მოულოდნელი თვითმკვლელობა არავითარ მინაცემებს არ იძლევა ოქტომბრის რევოლუციის, სოციალისტური აღმშენებლობის წინაშე დამახურების უარყოფისათვის, როგორც სოციალისტური აღმშენებლობის ენტუზიასტის და მებრძოლი ტრიბუნის.

სოციალ-ფაშისტური „ფორპოსტი"-ი მაიაკოვსკის „სიბეჭოთა მოვარობის თეფიციალურ პოეტად" სოვლის, რომელიც ვერ გამოვდა „ოფიციალური მაბლიბის ჩარჩოებიდან" და რომელმაც ვერ შესძლო „საუკეთესი მსოფლიზეველობის ელასიურ წინააღმდეგობათა დაძლევა". აქედან მომდინარეობს ინბიკატელური ვერსია რევოლუციასთან პოეტის სულიერ-შემოქმედებითი კონფლიქტის შესახებ.

ბორის ბელეი მაიაკოვსკისადან! მაიაკოვსკი ბეკენა. უკანასკნელ წლებში მისი იდეოლოგიური მიზან-დასახულება სწორია და პირდაპირი; მისი „პარტიული ნოვნები" არა მარტო „ლიტერატურის ისტორიაში, არამედ პროლეტარიატის საერთაშორისო ბრძოლის რეინის არსებულშიც შევა" (ბელაკუნი).

3. ი. ლენინმა სრულიად რუსეთის მელეთოფეთა კონფერენციაზე 1923 წელს თავის სიტყვაში მაიაკოვსკის ლექსს — „Прозаседавшиеся" — გაუსვა ხაზი: „დიდი ხანია არ განმეცდა ასეთი კმაყოფილება პოლიტიკური და ადმინისტრატიული თვალსაზრისით. თავის ლექსში ის სხდომებს დასცინის... რომ სულ სხდომობენ. არ ვიცი, რაგორია ეს პოეზიის, ხოლო პოლიტიკის მხრივ სწორეა".

მაიაკოვსკის დამკვრელი ლექსები, ფსიქოლოგიურის წინააღმდეგ შეგვარი ბრძოლა, შემოქმედებითი მეთოდები სოციალიზმის მშენებლობა ემოციების ელასიური დარეზმეხაკენა ფიმართული, რაც „ოთხთის მეზოვრებისათვის" ბუნური მოვლენაა, პოეზიის პროფანაცია. მაიაკოვსკი თავისი შემოქმედებით პროლეტარიატის აქტიური ელასიური მტრების, ყოველგვარი მაგნებლების, განსაკუთრებით კი პატარა ინდივიდუალისტური გრძნობების საკოდავი სამეურნის წინააღმდეგ ებრძვის. მაიაკოვსკიმ შექმნა პოეზიის ახალი პუბლიცისტური ჟანრი და მისმა პოლიტიკურად გამახვილებულმა სატირამ მიელი მხატვრული რევოლუცია მოახდინა. სწორედ ამაში მაიაკოვსკის რევოლუციონერობა და შემოქმედებითი გამბედობა.

მწერლის და მწერლობის ბასიათზე და ფუნქციონალურ დანიშნულებაზე მაიაკოვსკის შეხედულებათა სისტემა რეკონსტრუქციის პერიოდში ჩვენთვის სამოქმედო პროგრამა უნდა იყოს. „ჩ-ვინიდან დასაწყისი არაფერია, ჩვენი ლიტერატურის დიდი ნაწილი ჯერ კიდევ „მიწაზელ ესთეტიურობაშია" ჩაძირული; მოგვაქვს მაიაკოვსკის შეხედულებათა სისტემა ციტატების მონტაჟის ფორმით.

„პოეტი ის კი არაა, რომელიც ხეტყეს ბატკანივით დაიარება და კაკანებს ლირიკულ საოვკარულო თემებზე, არამედ ის, რომელიც გამბატრებულ ელასიურ ბრძოლაში თავის ელასს პროლეტარიატის შეიარაღების არსენალს გადასცემს, რომელიც არავითარ შავ სამეშაოს, არავითარ თემას რევოლუციაზე, სახალხო მეურნეობის მშენებლობაზე არ თაკილობს და ყოველ სამეურნეო საკითხზე ავტორებს სწერს, ჩვენთვის გასაგებია ფლეკანელობის მწვავე და საგულისხმიერო პრობლემები, ხოლო სადა პოეტ? სად ეშმაკებში დაიკარგენ ეს პოეტები? ისინი პრეტერი გაზეთში არ მუშაობენ. უნდა ვთქვათ, რომ ჩვენი ლიტერატურა მოავარს ესოეტიტობაში ჩაძირა; საუკეთესი სულის ლირიკული არსების ძებნაში ლიტერატური მთავარს ჩამოწყდა — რომ ის სოციალისტური აღმშენებლობის ფრონტის აქტიური მებრძოლი და მუშაკი ყოფილ. ფრთა ჩვენი ლიტერატურა ხმაა ვარკვიმბის ნაცვლად დიდი ბრძოლის და მშენებლობის ძლიერი ირიალი გახდეს. საჭიროა ზოგიერთი პროლეტარული მწერლის წინააღმდეგაც ბრძოლის წარმოება, რომელიც დღეს თანმედროვე მეშჩანობის ტრუბადურები და ზოგიერთ შემოხვევაში „ტრუბადურაკები" ხდებიან".

მაიაკოვსკი გაზეთის მუშაკი იყო. პოეტიდურნალისტი, რომელსაც ეხა ერიხელ განუცხადებია, რომ არ შეიძლება მხატვრული ლიტერატურის სპეციალურ ხალიტერატურო ფიცელში გამოწვევდეს; ლიტერატურამ თავისი ადგილი მიელ გაზეთში უნდა მონახოს; ლიტერატურა საგაზეთო უნდა იყოს, გაზეთი კი — ლიტერატურული. რევოლუციის დიდი პოეტი არა ასეთ ლიტერატურის „დეკორატორ" ეძახდა. მაიაკოვსკი ფაქტების პოეტია, მაგრამ წინააღმდეგი იყო, ე. წ. ფაქტის ლიტერატურის, შემბლილია კლასიურად ტენდენციური მხატვრული ლიტერატურისათვის, რაც მაიაკოვსკის სწორი ეგაგებით „მიმდინარე ამოცანების" მხატვრული გამწვეო

„ჯირს ზეკაცი ლიტერატორები. ლიტერატურული საქმე უნდა გახდეს საერთო პროლეტარული საქმის ნაწილათ“

შტრიხები მაიაკოვსკის ცხოვრებიდან

ლენინი

[illegible]

პროლეტარული მწერლობის გამუშურებისათვის

[illegible]

პროლეტარული მწერლობის შემოქმედებითი საკითხები

[illegible]

ვინც დღეს ჩვენთან არ არის, ის ჩვენ წინააღმდეგაა

„ნეიტრალობის“ წინააღმდეგ მწერლობაში

[illegible]

[illegible]

[illegible]

პასუხი ზოგიერთ შეკითხვებზე

ვარიანტები პოეტისა?
ვიტყვი: შენსავით —
ბევრ-პოეტისა
ისევ დაიბადეთ!

პოეტი არის შეხრეოლი,
ახალი ქვეყნის მქადაგელი!
წინა ხდგას ცხარე ბრძოლებში
როგორც ქეიტარის კედელი!
რატომ შენ არა ბედნიერ
რომ ბრიგელია ბედნერ
ბედი ვარდად და შინ?
წინ, ეიგზია, წინ!

ამბედოთ რაინდ, ამბედოთ რაინდ
ბედი ჩვენი ბიჭარელ,
ადარ ვარ, როგორც წინდ,
ძველი ბედნიერ ბიჭარელ!
ბედი ოფლს არ ვინელია
ორს დაბეჭვარ ბედეარებით —
ეს შემორეკინელია
დღეია ჩვენია მეტეარებით!

რომ არ იცოდეს ეს
ვიტყვებინენი: დღეს
ბიდ. რომელია ვინ?
წინ, ინტერნაციონალ, წინ!

მსოფლიოვ! დრო კი ბიდი ბარები
ინტერნაციონალიტერი, ინტერნაციონალ ბედნიერ
ბედნერი ერეები და პროლეტარები
ამბის, ინდოეთის, ამერიკის და ავსტრალიის
ეპარქიის მბედნერია ვინ.
წინ, ამბანგო, წინ!

ბიდ ბლანი ბრძოლის ეპარიერებს ბიდლის
ბიბლი, ბორკილი და ბატონობილ
შეერეულად ხდგას შენი ინტერნაციონალ
ბანეკ ბრეკეთვალ ინტერნაციონალის.

დრომ, ბევრი მინახავს
დროთა ძველია მსახველ
ბორკელ მიხსენიენ
დროშის არ ვარ მბაძველ!
ბრიგელ მიღეთნების
რეზერვი არის ბრიგლად ინ.
შრომის ლიზენელი,
და ხელ ბედნ ფიდლის.

ბიდელ დედამიწ: ინტერ-ფერადეარ
უნდა ფიტეარის კოსმოპოლიტეარ,
არა ლიბერალი, არა ნაღელ ტივარ.
ოფეარ, ბოსელარ; ბზენარ, კოლექტივარ!
ბრძოლა გარეგ და შინ...
წინ, ამბანგო, წინ!

პოეტი არის შეხრეოლი,
ახალი ქვეყნის მქადაგელი!
წინა ხდგას ცხარე ბრძოლებში
როგორც ქეიტარის კედელი!

გალაქტიონ ტაბიძე.

ქარისტე
გ. ქიკოძე
გ. ტაბიძე
ბ. ჩიჯავიძე
გ. რობაქიძე
ქუთაისელი
ბ. ბალანჩინი
ინგოროყვა
ბ. ბალიანი
ბ. ბალიანი
ბ. ბალიანი

ᲞᲝᲔᲢᲘᲡ ᲡᲐᲥᲛᲔ

მიყდიკარ მე
და ვხედავ ხოლელს ახალ ხანაში
ვხედავ მინდორებს
ლომელებს გახსნილს
დარები ოდეს
კოლექტივის გაშლილ ეკონომიკაში
და ეგზეკ ადგას მამაპაპისგან
დარჩენილ სახნავს.
სიერცის ოცნება ჩამოვმტერა ფეოდალ ოდგან
და ხიუეზის ლაინდაგზე
ცხოვრება მიჭერის;
მე ჩემი სიტყვა, ჩემი ლექსი
ვისთვის მინდოდეს
პოეტის საქმე
სად ვეძებოთ ოქვენ საქმის ოქმი?
ეწინ სიმღერა
ხელ ადვილად შეიძლებოდა
მეც ხომ ვიცი და...
მეც ხომ ეს გზა გამომიცლია;
დარდი კვნესოდა მგონის ძელებიდან
და ფრთები სასდა
შეეუშვილი, როგორც ნიმლია,
მიაკლებდა მგონანი ქალს
ეტეოდა სახლთან;
ჩემი დედისაკ, ჩემი ლამაზი
ეუკელ მორიგონტს მგონნიდან გახსნილს
მე ვერ ვთავაზობ.
და ავრცელებდა ოცნებით ზიანს
ეჭირა ხელში დამეკარი გული
და რადგან მას არც ერთი ზეცა არ გაუხსნია
რჩენოდა მუდამ ქალბატონი მოტეუებული.
ვიმეორებ მე
ეს სიმღერა და არ მიაგა
დავიწყე ხმაურიოე მგონანმა და ადამიანმა:
მე ვეუბნეეი
ვლეტს, მუშას, დამკერელ პრიგადელს
მე ვეუბნეეი
სიტყვა-კაზმელ მწერლობის ფართოს
ეს მიმდინარე ეტაპები მეოდად მიქადის
და მე რად დავრჩე გრძნობებთან მარტო.
და თუ იწყება ეპოხის სტეეი
რომ ეველაფერი გარკვეეი ითქვას
მე ვიღებ სიტყვას:
მე მიეკარს როცა ლექსი მოკმედობს
ზოგს ენაშეზეა და ზოგს აბარეზეს;
და გრძნობებიდან შემდგარ ოქმეი
დაიდგენს მოხსნას მკვლარი კაზრები.
მეც ხომ მოვედი ლექსალურ სტეეი
როგორც ღმეული მაღალ ხეეიდან
და სოეარულმა საკმაან სიტყვის
მზამეც მრავალჯერ დამანახეეინა.
როცა ვიგონებ ეკან მოგირბის
ეეზეზს ადგება წინსელი ზიანი.
როცა ტეინი გაქეს ნაბეის გოგირდში
ცაზე კიდიანი ჯალათანი.
მე ხომ ახეი ტეინს არ ვისურვებდი
არ ვისურვებდი დარჩენას მარტო;
ცხოვრების ეღელს
რეეოლეუციის კარნახეი ვწეედი
და დამეკეწეე:
სოეარულო, ქალწულო, დარდო,
მე ეხლა მინდა იარაღად ლექსიც გამოდგეს
რეცხავდეს სიტყვა
ხიეკეზეზე მარჩენილ ლაქებს
იპარდეს ლექსი ხეონლედებში გამეამებელად
ქეხლი დავადგი სოეარულის ხატს.
კლასიკურ გმირებს, ეპიურ ტილის
მე ოვით დავაბრუნებ
ბულბულიანის ნაკლეკებ ხმას;
და ჩემ ძველ ტოკილს
მე ოვით გავზდი დღეს სასაცილოს
ჩემი გონებავ
ჩემი მგერავ
არ ვამბობ უცხოს
შენი სიმძიმე მე ტვირთიეი ზურგზე მეკიდა;
ბავხი და კვნესა გავხვეტეთ ეოცხეი
და ვერ გალობენ იადონნი გალიეზიდან.
შენ ჩემი მოხვალ, ჩემი სიტყვა
ძლიერ გიამ
და ჩემშიც ვნახე მგონანმა და ადამიანმა.
ეხლა ოცნება ჩამოვხსენით ფეოდალ ოდგან
და ინდუსტრიის ლაინდაგზე სტრაკინიც მიქარის
მე ჩემი სიტყვა
ჩემი ლექსი
ვისთვის მინდოდეს,
პოეტის საქმე
სად ვეძებოთ ოქვენ საქმის ოქმი.

ᲡᲘᲛᲝᲜ ᲩᲘᲥᲝᲕᲐᲜᲘ

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲔᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲜᲔ ᲡᲔᲥᲢᲝᲠᲘ

Литературная шатия, успокойте ваши нервы, отойдите, вы мешаете мобилизациям и маневрам.

Маяковский.

რომელიმე „სწაელელი" ფილისტერი „ორიგინალურს" დასწერს, მთელ რიგ პოლიტიკურ-ლიტერატურულ შეცდომას დაუშვებს და როდესაც იდეოლოგიურ ჩავარდნებზე მიეთითებთ, პროკეკიკურად განაცხადებს: „იქ, სადაც ბოროტებაა-ძდგომი თავისუფალი ბრძოლა იდეოლოგიურ სფეროში არ არის უზრუნველყოფილი (თუ გნებავთ, საბელმწიფოს კონსტიტუციით), იქ იდეოლოგიაც არ არსებობს და მისი ადგილი იდეოლოგიის სეროგატს აქვს დაკერილი", ან გარკვეულად „კომპრომისელ", რეაქციონურ ფორმულას წამოსწევს: „ლენინი, სტალინი, ილია ჭავჭავაძე და დიმიტრი ყიფიანი, — ეი სამბოლო ჩვენი დაამხავებისა", რაც ობიექტურად წეროლბერეფაზელ-ინტელიგენტერი ინდივიდუალიზმის „აშოხეას" წარმოადგენს პროლეტარული საზოგადოებრივის და მისი სალიტერატურო კრიტიკის წინააღმდეგ.

ჩვენმა ბეჭდვითმა გამოსვლამ („ეხ. კომუნისტი" და „კომენისტი") საბჭოთა მწერლების ფედერაციის მდგომარეობის შესახებ (ბაზგასმით ალენინეთ, რომ მწერალთა ფედერაცია მებრძოლი პოლიტიკურ-ლიტერატურული ორგანიზაციის მაგვარად ვეეეტარიატულ სამზარეულოს წარმოადგენს, სადაც მხოლოდ ლიტერატურული ეინიგოტი მზადდება, რომ, მეორეე ეულელეე მოწინააღ საზოგადოებრივს ბნედავს და დაკერითი წესით მოვითხოვეთ მწერალთა რიგების საზოგადოებრივ-შემოქმედებითი მემწყობრა, მწერლური განდგომილობის დაძლეა, რომ ფედერაცია საბჭოთა მწერლების საზოგადოებრივი და შემოქმედებითი ცენტრი გახდეს) სათანადო საზოგადოებრივ-ლიტერატურული. რეზონანსი გამოიწვია და მოწინააღ მწერლური საზოგადოებრიობა არსებული ჭაობის მდგომარეობის წინააღმდეგ ეკვე საზოგადოებრივ-ქარეფერეული ზომების მიღებას მოითხოვს. გამონაკლისს მოკლაქე სეიდ დეედარიანის ინსკენირობაქმნილი გამოსვლა წარმოადგენს, რომელიც თორმე ძალზე აიღოლეა კომკავშორეული გაზეთის მებრძოლმა გამოსვლამ და „თაედაკეეეული" ბარათი გაეგზავნა რედაქციას. რა მოხდა? თორმე ჩვენი ბეჭდვითი გამოსვლა, მემარჯვენეთა ადგილის გამეები, არ შეეფერება ლიტერატურის თავისებურებას. გვაკაცეეთ შედარება, მაგრამ მოცემული მოსაზრებანი ნეომენშევიზმის მოშლილი გრამოფონის ხმაურს ეფრო ჰგავს, ვიდრე არსებულ მდგომარეობაში საქმიანად გარკვევის სურვილს. ობიექტურად პატეკეემელი დეედარიანი **იდეოლოგიურ ავტონომიას** მოითხოვს მათთვის, რომელნიც ქართულ მოქმედ მხატვრულ ლიტერატურაში რეაქციონური, განწყობილებების კონდენსაციას ახდენენ და რომელთათვისაც. მაშასადამე, საზოგადოებრივ-ლიტერატურულად სასარგებლოა მწერალთა ფედერაციის არსებული, ჭაობის მდგომარეობის კონსერვაცია. ეხ "შეეკიდრეთ ამბანაგ მეითხველის ყურადღებას ეხ. ს. დეედარიანის „გაკამოფონის ფირფიტებზე", ეინაიდან სადაა ეა ძალზე ფიტებზე", ეინაიდან სადაა ეა ძალზე ნაგონი მისი მოსაზრების მეანია; ეიცალო სოციალური ფასი „თაედაკეეეული ლი" მეხშეეიხმის „გულახდილობის"; ჩვენი ძირითადი მებრძოლი ლოზუნგებია: „ძარს ხეაოკი ლიტერატორებ! ლიტერატურული საქმე საერთო პროლეტარული საქმის ნაწილი ოდი გახდეს" (ლენინი), და მითდამინ ქართული მხატვრული მწერლობის მემარჯვენე სექტორის მდგომარეობის გარკვევაზე გადავალთ.

შეეძლებელი ხდება ქართული მწერლობის მემარჯვენე სექტორის კრიტიკული შეფასება იმ „უბრალო" ფაქტის გამო, რომ საანგარიშო წელს მისი მხატვრული პროდუქცია რიცხვობრივად და თვისობრივად სოციალურად უმნიშვნელია და ურეზონანსო; მემარჯვენე მწერლები „დიდმნიშვნელოვნად" სდუმან, მისდეეენ მხოლოდ „უპრინციპო" საქმოსნობას და მემარჯვენე სექტორის საერთო ფრონტის „გაწლისათვის" ემზადებიან. პროსტრაცია და მორალური სიბლაგვე დაეეუფლა მათ, მხოლოდ „უბლიციტური" და „სატირული" გამოსვლებით თუ გამოამეღავნებენ საკუთარი შემოქმედებითს სიცალიერეს, შოვინისტურ ღორობას და საერთოდ საზოგადოებრივ ჭიამეკდარობას. ჩვენს მიერ ხაზგასმულ ჭაობის მდგომარეობას ადგილი რომელიმე საეუეეეთ ეურნალის ან გაზეთის ლიტერატურული ფირისეეული საერთოდ ქართული მწერლობის საზოგადოებრივ-შემოქმედებით ეჩიზსად განსაზღვრავს, როგორც ქართული პროლეტარული მწერლობა, ისე თანამგზავრული მწერლობაც საზოგადოებრივ-ლიტერატურული ზრდის პროცესშია, ო

პასუხი ზოგიერთ შეკითხვებზე

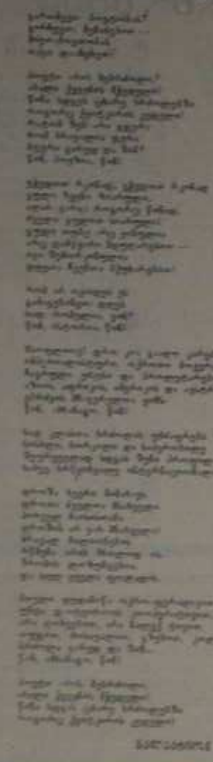

„ძველი თაობის კაცად იმ მიგვაწნია, ვისაც თავში აზრები დამალი აქვს და გულში გრძნობები აფრთხებულა. გინდ თვი ჭლის იფუს ამგვარი კაცი და გინდ სამთვისა, ეს სულერთია".

ეკეკი წერეთელი

ყანწელები
ქართული ლიბერალური
ეროვნული
ეროვნული
ეროვნული

გავაძლიეროთ კავშირი პროლეტარულ მწერლობასა და მის მკითხველთა შორის

ამხანაგო მკითხველებო!

დაამუშავეთ, გაარჩიეთ და შეაფასეთ ჩვენს გაზეთში დასმული და გაშუქებული საკითხები. შეგვატყობინეთ თქვენი აზრი.

კრიტიკული ხალტურის წინააღმდეგ

„ჩვენ ვიცით, როგორ იწერება რუსული (და, სამწუხაროდ, გარეშეული ლიტერატურაც!) რეცენზიების დიდი ნაწილი: რეცენზიტი წიგნს დეტალებს სრულიად გადაავლებს თვალს ფიცარ ... ამ ... ნაბიჯებს და ბოლოსი ბოლოს ... ...

წიგნი კულტურულ რევოლუციის ფრონტზე დამკვრელი მებრძოლია

შევქმნათ მასიური, იაფი, პოპულიარული და პროლეტარული იდეოლოგიით დაჯავშნული წიგნი

პოლიგრაფიული წარმოება გასულ წელს

ბუნდოვანი სიტყვის დღეს საჭიროა შეგაჯავებთ გასული წლის ჩვენი მიღწევები და აღვნიშნოთ ის ნაკლი, რომელიც გაქვს.

გასული წელი (მხედველობაში მაქვს 1929 წლის 5 მაისიდან 1930 წლის 5 მაისამდე) პოლიგრაფწარმოებაში ხასიათდება ფრიად სასიხარულო მოვლენით — ბუნდოვანი პროდუქციის ლიკვიდაციის გაუჯობესებით. რამდენიმე ტომი ლენინის ნაწერებისა და კარლ მარქსის ქართულ ენაზე გამოცემა ამის ცოცხალი დამამტკიცებელი საბუთია. ეს გამოცემები უთუოდ დიდ მიღწევად უნდა ჩითვალოს როგორც ჩვენი პოლიგრაფიული წარმოების, ავრეთვე სახელგამის მუშაობაში. მე აქ არ ჩამოვთვლი გასულ წელს ქართულ და რუსულ ენებზე ტფილისში გამოცემულ სხვა წიგნებს, რომლებიც ამთავრებენ იმ დაფებით სურათს, რომელსაც ეარგი ლენინის პროდუქცია უწოდია. ვიტყვი მხოლოდ, რომ საჭიროა ამ გარემოებას მეტი ყურადღება მიექცეს და ის მომავალში, როდესაც წყალობითაც მოიტანეთ ასეთი გამოცემები, წასალისებს მიზნით დაჯილდოებულ იქნან.

შემდეგ უნდა აღინიშნოს გასული წლის მიღწევები ბუნდოვანი ნაწარმოების გავრცელების საქმეში. შორს რომ არ წავიდეთ, აღვნიშნოთ გაზ. „კომუნისტის" ტრაგის ზრდა: გასულ წელს იბეჭდებოდა 40 ათასი ყოველდღიურად, დღეს კი ის ადგილი 55 ათასამდე ავიდა. დაბეჭდვა ეს ეს ... ბეჭდვითი ... ბეჭდვითი ... ... 40 ... ...

საბჭოთა კინომ უნდა გვიჩვენოს სოციალისტური აღმშენებლობის ამოცანები და პერსპექტივები. საბჭოთა კინო სოციალისტური ყოფის აგიტატორი უნდა იყოს, რომელმაც უძლიერესი დამაჯერებლობით უნდა გვიჩვენოს ყოფა-ცხოვრებაში სოციალისტური ელემენტების ზრდა. ამით საბჭოთა კინო პროლეტარიატის უმახვილესი იარაღი გახდება მონური წარსულის ნაშთებთან ბრძოლის საქმეში

უდავო ხარვეზები კინომუშაობაში

უნიადაგო აბსტრაქციები დავიტანეთ რიგი ხელოვნებისა, — ეს საბჭოთა სინამდვილეს ეწინააღმდეგება. ხელოვნებელი ბრალი და ხარისხში ფეხმოკიდებული ხასიათი კინოფიციონერებისა და ხელოვნურობა ჯერ-ჯერობით ... — ეს რაც ეფექტი ოფიციალური იყო საბჭოთა ბრძოლაში ფიქრებზე.

ხელოვნად საჭიროა კინემატოგრაფიის, გამეორების ტემპი ბევრად უფრო ეფექტური, ... ეს ... ...

მეტი ყურადღება ხელოვნების ფრონტს

[illegible] ეს მაშინ, როდესაც ხარისხი ნაბეკრად გადალეზულია ანდა ზოგიერთ დაწუნებულ ხარისხს სრულიად ხანიან. [illegible]

[illegible]

ეს მდგომარეობა აიხსნება იმითვე კონსოლიდაციის სისტემით ჩვენში. ამ ერთი წლის წინად დაიარსა საბჭოთა კინემატოგრაფის მოუკარელთა საზოგადოების ეფერეები. შემდეგ პროდაკშენთა საბჭოს ელექტროფიკაციის მოიწვია საკალაჯო კონფერენცია. რომელზედაც რამდენიმე ოფიციალური საკითხი იყო დასმული, მაგრამ ამ საზოგადოების პროტესტად მეშობას ჩვენ ჯერ-ჯერობით ვერ ეტყვიკეთ, გარდა იმისა, რომ კონფერენცია [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

ᲛᲐᲡᲘᲣᲠ-ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲓᲐᲓᲒᲔᲡ ᲡᲐᲗᲐᲜᲐᲓᲝ ᲓᲝᲜᲔᲖᲔ

ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ

I. ᲙᲐᲠᲗᲚᲘᲡ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲗᲐ ᲐᲡᲝᲪᲘᲐᲪᲘᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ

ᲐᲛᲑᲝᲜᲓᲘᲗ ᲬᲚᲔᲑᲘ, რაც ᲐᲮᲐᲚᲒᲐᲖᲠᲓᲘᲡ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲣᲚᲘ ᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲡ ᲙᲐᲠᲗᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲘᲡ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲗᲐ ᲐᲡᲝᲪᲘᲐᲪᲘᲘᲡ (ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲗᲐ ᲡᲐᲛᲘᲗᲘ) ᲨᲔᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲐ. ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲨᲔᲓᲔᲒᲘᲗ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲙᲐᲠᲗᲚᲘᲡ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲗᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲛᲐᲡᲘᲣᲠᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲧᲐᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲙᲐᲠᲗᲚᲘᲡ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲗᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐᲨᲘ (ᲠᲝᲒᲝᲠᲪᲘᲐ, ᲛᲣᲡᲘᲙᲐ, ᲛᲮᲐᲢᲕᲠᲝᲑᲐ, ᲛᲔᲜᲐᲠᲗᲒᲝᲑᲐ, ᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲐ, ᲛᲔᲢᲐᲚᲣᲠᲒᲘᲐ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐ). ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲨᲔᲓᲔᲒᲘᲗ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲙᲐᲠᲗᲚᲘᲡ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲗᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐᲨᲘ (ᲠᲝᲒᲝᲠᲪᲘᲐ, ᲛᲣᲡᲘᲙᲐ, ᲛᲮᲐᲢᲕᲠᲝᲑᲐ, ᲛᲔᲜᲐᲠᲗᲒᲝᲑᲐ, ᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲐ, ᲛᲔᲢᲐᲚᲣᲠᲒᲘᲐ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐ). ᲒᲐᲜᲐ ᲨᲔᲫᲚᲔᲑᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲐᲮᲓᲔᲜᲐ ᲛᲘᲜᲓᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ. ᲒᲐᲜᲐ ᲨᲔᲫᲚᲔᲑᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲐᲮᲓᲔᲜᲐ ᲓᲐ ᲐᲠ ᲒᲐᲛᲝᲠᲘᲪᲮᲣᲚᲓᲔᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ. ᲒᲐᲜᲐ ᲨᲔᲫᲚᲔᲑᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲐᲮᲓᲔᲜᲐ ᲛᲘᲜᲓᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ. ᲒᲐᲜᲐ ᲨᲔᲫᲚᲔᲑᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲐᲮᲓᲔᲜᲐ ᲛᲘᲜᲓᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ. ᲒᲐᲜᲐ ᲨᲔᲫᲚᲔᲑᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲐᲮᲓᲔᲜᲐ ᲛᲘᲜᲓᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲔᲠᲕᲘᲡ ᲜᲐᲮᲕᲐᲠᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ